

Kennsluáætlanir 2025 – 2026

Birtar á heimasíðu skólans og með fyrirvara um breytingar

Saumar og hönnun 2025-2026

Markmið, kennsluaðferðir og kennarar

Textílmennt er stór hluti íslenskrar menningar og listasögu eins og útsaumur, þrjón og vefnaður. Textílnám byggist á þekkingu á efnum, vinnuferlum og hefð nýtingar og endurnýtingar. Textíll er órjúfanlegur hluti daglegs lífs, fatnaður, rúmföt, handklæði, mottur, skrautmunir og margt fleirra. Einnig hefur hann félagslegt gildi þar sem fólk mótar sinn persónulega stíl. Í nútímasamfélagi er brýnt að draga úr sóun með endurnýtingu og kenna nemendum slíka tækni til að nýta sér í eigin sköpun.

Mikilvægt er að þjálf huga og hönd, að finna ánægjuna með eigin sköpun og þurfa ekki að flýta sér því að góðir hlutir taka tíma.

Í allri vinnu í textílmennt er lögð áhersla á eigin sköpun og persónulegt handbragð. Nemendur þjálfast í helstu aðferðum greinarinnar, s.s. í handsaumi, þrjóni, sníðavinnu, vélsaumi o.fl. Áhersla er lögð á nýtni og endurnýtingu. Nemendur kynnast verkfærum og fræðast um textíl í daglegu lífi, fyrr og nú.

Kennarinn leggur inn verkefni, sýnir aðferðir og vinnubrögð og aðstoðar nemendur þegar þess er þörf og leiðbeinir með uppbyggilegu samtali. Rík áhersla er á að nemendur þjálfist í því að verða sjálfbjarga; vinni sjálfstætt, geri tilraunir og prófi sig áfram bæði í sköpun og aðferðum.

Kennari: Brynja Helga Kjartansdóttir, brynja.h.kjartansdottir@seltjarnarnes.is

Námsmat

Námsmatið er byggt á hæfniviðmiðum, lykilhæfni og matsviðmið fyrir verkgreinar. Í námsmati er tekið tillit til framförum hvers og eins nemenda og árangurs miðað við getu. Nemendur hafa tækifæri á að bæta sig með símati alla lotuna og hefur vinnusemi og frágangur áhrif.

- Hæfniviðmið á hæfnikorti nemenda eru metin í bókstöfum (A, B+, B, C+, C, D, **L og Ó**). Auk þess fá nemendur lokið eða ólokið fyrir verkefni í mentor

Námsaðlögun

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Nemendur vinna á eigin forsendum, eftir getu sinni og undir leiðsögn
- Kennarar veita bráðgerum nemendum tækifæri til að dýpka námsefnið hverju sinni
- Sérkennarar og faggreinakennarar vinna saman að því að finna leiðir og verkefni sem henta þroska og getu nemenda
- Einstaklingsáætlanir eru gerðar fyrir nemendur sem geta ekki fylgt skólanámskrá

Hlutverk og vinnulag nemandans

Hér koma fram viðmið um:

Samskipti	Samskipti nemenda og kennara eiga að einkennast af virðingu og tillitssemi. Nemendur bera ábyrgð á framkomu sinni og hegðun í skólanum.	Viðbrögð við ritstuld	Nemendur læra að virða hugverk annarra og þróa eigin færni í að skrifa og vinna á réttan hátt með heimildir. Viðbrögð: • Við fyrsta brot fær nemandi tækifæri til að vinna verkefnið að nýju með leiðsögn. • Við endurtekið brot fær nemandi D í einkunn og getur ekki skilað verkefninu inn að nýju. • Nemandi sem er uppvís að svindli á prófi fær undantekningarlaust D í einkunn.
Mæting og virkni í tímum	Kennari og nemendur mæta stundvíslega í tíma og eyða ekki of löngum tíma í að skapa þá ró sem er forsenda skemmtilegrar vinnu. Ætlast er til að nemendur nýti tímann eins og best er á kosið.	Heimavinna og hjálpargögn	Engin heimavinna er í þessari lotu.
Hlutverk nemenda	Mikilvægt er að nemendur fylgist vel með innlögn og sýnikennslu. Eftir það reyna þeir að vinna sjálfstætt, hjálpast að eða bíða þolinmóðir eftir aðstoð kennara. Við lærum líka af því að leiðbeina og hjálpa hvort öðru. Nemendur bera ábyrgð á eigin verkefnum og vinnubrögðum. Nemendur vinna einstaklingsbundið og skila verkefnum þegar þeim er lokið.	Hlutverk kennara	Kennarinn leggur inn verkefni, sýnir aðferðir og vinnubrögð og aðstoðar nemendur þegar þess er þörf. Rík áhersla er á að nemendur þjálfist í því að verða sjálfbjarga og öðlast þannig færni í að leysa vandamál. Kennarinn skal vera vel undirbúinn og reyna að miðla þekkingu og kunnáttu til nemenda eftir bestu getu, leita nýrra leiða, afla sér nýrrar þekkingar og reyna að læra og gera betur. Hann skal leggja áherslu á góða umgengni, jákvæð samskipti, sáttfýsi, umburðarlyndi og kurteisi.

Lykilhæfni í námsgrein

Lögð er áhersla á eftirfarandi lykilhæfniviðmið í námsgreininni:

Nemandi getur:

- leyst fjölbreyttar áskoranir á skapandi hátt
- sýnt frumkvæði, sjálfstæði og ábyrgð í vinnubrögðum
- unnið með öðrum og lagt sitt af mörkum í uppbyggilegu samstarfi sem tengist námi og félagsstarfi
- skipulagt, ígrundað og borið ábyrgð á eigin námi

Námsáætlun

Tímabil og viðfangsefni ein önn	Hæfniviðmið Byggð á matsviðmiðum við lok 10. bekkjar. Sjá nánar í skólanámskrá.	Námsmat	Kennsluaðferðir	Námsefni
Saumtækni	<i>Nemandi getur:</i> • Beitt fjölbreyttum aðferðum og áhöldum greinarinnar við formun textílafurða. • Unnið með snið og uppskriftir, tekið mál, áætlað stærðir og efnisþörf. • Skreytt textílafurð á skapandi og persónulegan hátt. • Unnið sjálfstætt og í hóp og hjálpast að. • Sýnt góða umgengni á vinnusvæði.	Full unnið verkefni verður grundvöllur mats, virkni í tímum og vinnu skýrsla. Nemendur sauma sér kósý buxur eða aðra flík sem þeim dettur í hug. Þar læra þau að sníða og sauma flík frá grunni. og verður ferlið tekið inn í námsmatið. Nemendur setja svo upp vinnuferlið í canva og skila í classroom.	Kennari hefur innlögn og sýnikennslu og útskýrir hvers er ætlað í hverjum tíma og aðstoðar nemendur eftir þörf.	Verkþæðakista sem nemendur geta nýtt sér og er inn á þeirra classroomi. Námsefni: handbók í textíl: https://vefir.mms.is/flettibaekur/namsefni/handbok_textilmennt/192/
Prjón	<i>Nemandi getur:</i> • Unnið með uppskriftir.	Prjónaverkefni verður grundvöllur mats	Kennari hefur innlögn og útskýrir mun á mismunandi	

Öll lotan samhliða öðrum verkefnum Nemendur velja verkefni við hæfi.	• Beitt fjölbreyttum aðferðum og áhöldum greinarinnar við formun textílafurða. • Þekkt mun á eiginleikum náttúru efna og gerviefna út frá áferð og kolefnisspori.	Nemendur bæta við sig kunnáttu í þrjóni og velja sér verkefni í samræmi við það.	tegundum af garni og aðferðum. Nemandi velur garn og þrjóna sem henta uppskrift og notagildi og með umhverfis sjónarmið í huga. Lærir um merkingar textílefna, kynnast þrjóna hönnuðum og listamönnum. Setur inn mynd af verkefni á classroom	
Endurvinnsla	<i>Nemandi getur:</i> • Beitt fjölbreyttum aðferðum og áhöldum greinarinnar við formun textílafurða. • Nýtt endurunnin efni í textílvinnu, gert grein fyrir endurnýtingu og efnisveitum og sett í samhengi við sjálfbærni og umhverfisvernd og hringrásarhagkerfið . • Unnið sjálfstætt og í hóp og hjálpast að. • Sýnt góða umgengni á vinnusvæði.	loka afurð verður grundvöllur mats og virkni í tímum. Nemendur fá frjálst val hvað þeir vilja sauma og hanna en þeir þurfa að nýta sér efni sem þau endurnýta og er því tilvalið að koma með gamlan textíl eða flíkur að heiman sem hægt er að laga eða endurhanna úr.	Kennari hefur sýnikennslu og innlögn með mismunandi aðferðum í endurnýtingu textílefna. Kennir nemendum mikilvægi þess að endurnýta textíl og huga að umhverfinu. Hvetur til skapandi hugsunar og vinnu. Nemendur gera tilraunir í endurnýtingu og verkefni. Velur sér aðferðir og efni sem henta verkefninu. Frjáls útfærsla. Setur inn mynd af verkefni á classroom	
Textíl litun	<i>Nemandi getur:</i> • Skreytt textílafurð á skapandi og persónulegan hátt. • Unnið sjálfstætt og í hóp og hjálpast að. • Sýnt góða umgengni á vinnusvæði.	loka afurð verður grundvöllur mats og virkni í tímum	Kennari hefur innlögn og sýnikennslu og kynnir litunar tækni fyrir nemendum og aðstoðar nemendur eftir þörf. Nemendur prufa aðferðir og setja svo mynd í classroom af loka afurð	

Ullarpæfing	<i>Nemandi getur:</i> • Beitt fjölbreyttum aðferðum og áhöldum greinarinnar við formun textílafurða. • Skreytt textílafurð á skapandi og persónulegan hátt. • Unnið sjálfstætt og í hóp og hjálpast að. • Sýnt góða umgengni á vinnusvæði.	loka afurð verður grundvöllur mats og virkni í tímum nemendur prufa bæði þurr- og blautpæfingu.	Kennari hefur innlögn og sýnikennslu og kynnir þæfingar tækni fyrir nemendum og aðstoðar nemendur eftir þörf. Nemendur prufa aðferðir og setja svo mynd í classroom af loka afurð	